

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2019. gada 29. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Autortiesības un blakustiesības – Direktīva 2001/29/EK – Informācijas sabiedrība – Dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošana – 5. panta 3. punkts – Izņēmumi un ierobežojumi – Tvērums – 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunkts – Aktuālu notikumu reportāžas – Citāti – Hipersaišu izmantošana – Likumīga publiskošana – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 11. pants – Vārda un informācijas brīvība

Lietā C-516/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, kuru *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 27. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 25. augustā, tiesvedībā

Spiegel Online GmbH

pret

Volker Beck,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], M. Vīlars [*M. Vilaras*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], K. Toadere [*C. Toader*], F. Biltšens [*F. Biltgen*] un K. Likurģs [*C. Lycourgos*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerālvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: M. Aleksejevs [*M. Alekseev*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 3. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Spiegel Online GmbH* vārdā – *T. Feldmann, Rechtsanwalt*,
- *V. Beck* vārdā – *G. Toussaint, Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā – *M. Hellmann* un *J. Techert*, pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – *E. de Moustier*, kā arī *D. Segoin*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

- Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes, M. Figueiredo* un *T. Rendas*, pārstāvji,
 - Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *Z. Lavery*, kā arī *D. Robertson*, pārstāvji, kuriem palīdz *N. Saunders, barrister*,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *H. Krämer* un *T. Scharf*, kā arī *J. Samnadda*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2019. gada 10. janvāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.) 5. panta 3. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Spiegel Online*, kas uztur internetā informācijas portālu ar tādu pašu nosaukumu, un *Volker Beck*, kurš laikā, kad iesniedzējtiesa nolēma vērsties Tiesā, bija Bundestāga (Federālais parlaments, Vācija) deputāts, saistībā ar to, ka *Spiegel Online* savā tīmekļvietnē ir publicējusi *V. Beck* manuskriptu un rakstu, ko *V. Beck* bija publicējis rakstu krājumā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2001/29 1., 3., 6., 7., 9., 31. un 32. apsvērumā ir paredzēts:
 - “(1) [EK] līgums paredz izveidot iekšējo tirgu un radīt sistēmu, kas nodrošina netraucētu konkurenci iekšējā tirgū. Dalībvalstu tiesību aktu saskaņošana autortiesību un blakustiesību jomā veicina minēto mērķu sasniegšanu.
 - [..]
 - (3) Ierosinātā saskaņošana palīdzēs īstenot iekšējā tirgus četras pamatbrīvības, un tā ir saistīta ar tiesību un jo sevišķi īpašuma, tajā skaitā intelektuālā īpašuma tiesību pamatprincipu un izpausmes brīvības, kā arī sabiedrības interešu ievērošanu.
 - [..]
 - (6) Ja neveic saskaņošanu Kopienas līmenī, attiecīgo valstu likumdošanas procesā, kas daudzās dalībvalstīs jau ir uzsākts, reaģējot uz tehnoloģiju jauninājumiem, var paredzēt ievērojami atšķirīgu aizsardzību un līdz ar to – ierobežojumus to pakalpojumu un produktu brīvai aprītei, kuri ietver intelektuālo īpašumu vai kuru pamatā ir intelektuālais īpašums; tas novedīs pie iekšējā tirgus jaunas sašķeltības un tiesiskās neatbilstības. Minēto juridisko atšķirību un nenoteiktības ietekme palielināsies līdz ar informācijas sabiedrības tālāku attīstību, kur jau ir ievērojami pieaugusi intelektuālā īpašuma pārrobežu izmantošana. [..]
 - (7) Tāpēc arī ir jāpielāgo un jāpapildina autortiesību un blakustiesību aizsardzības tiesiskais regulējums Kopienā, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu iekšējā tirgus vienmērīgu darbību. [..] [A]tšķirības, kas neatstāj negatīvu ietekmi uz iekšējā tirgus darbību, nevajadzētu novērst vai nepieļaut.

[..]

- (9) Autortiesību un blakustiesību saskaņošanas pamatā jābūt augstam aizsardzības līmenim, jo šīm tiesībām ir izšķiroša nozīme intelektuālajā jaunradē. To aizsardzība palīdz nodrošināt jaunrades uzturēšanu un attīstību autoru, izpildītāju, producentu, patērētāju, kultūras, rūpniecības un visas sabiedrības interesēs. Tāpēc intelektuālais īpašums ir atzīts par īpašuma neatņemamu sastāvdaļu.

[..]

- (31) Jāsaglabā taisnīgs līdzsvars starp dažādu kategoriju tiesību subjektu tiesībām un interesēm un dažādu kategoriju tiesību subjektu un aizsargātu tiesību objektu izmantotāju tiesībām un interesēm. Jāpārvērtē esošie dalībvalstu noteiktie izņēmumi un ierobežojumi, ņemot vērā jauno elektronisko vidi. [..] Lai nodrošinātu iekšējā tirgus pienācīgu funkcionēšanu, minētie izņēmumi un ierobežojumi būtu jānosaka saskaņotāk. To saskaņošanas pakāpei būtu jābalstās uz ietekmi, kādu tie atstāj uz iekšējā tirgus vienmērīgu funkcionēšanu.

- (32) Šī direktīva paredz izsmēlošu izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījumu attiecībā uz reproducēšanas tiesībām un tiesībām uz izziņošanu. [..] Dalībvalstīm būtu saskanīgāk jāpiemēro minētie izņēmumi un ierobežojumi [..].”

- 4 Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 1. panta 1. punktu “šī direktīva attiecas uz autortiesību un blakustiesību tiesisko aizsardzību iekšējā tirgū, liekot īpašu uzsvāru uz informācijas sabiedrību”.

- 5 Šīs direktīvas 2. pants “Reproducēšanas tiesības” ir formulēts šādi:

“Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu, īslaicīgu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji:

a) autoriem – attiecībā uz viņu darbiem;

[..].”

- 6 Minētās direktīvas 3. panta “Tiesības uz darbu izziņošanu un tiesības uz cita tiesību objekta publiskošanu” 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.”

- 7 Šīs pašas direktīvas 5. panta “Izņēmumi un ierobežojumi” 3. punkta c) un d) apakšpunktā un 5. punktā ir noteikts:

“3. Dalībvalstis var paredzēt izņēmumus vai ierobežojumus 2. un 3. pantā paredzētajām tiesībām šādos gadījumos:

[..]

- c) preses izziņotu vai publicētu rakstu par aktuālām ekonomikas, politikas vai reliģijas tēmām vai tāda paša rakstura raidījumu vai citu tiesību objektu reproducēšanai [publicētu rakstu par aktuālām ekonomikas, politikas vai reliģijas tēmām, radoraidījumu vai citu aizsargātu tiesību objektu reproducēšanai presē, izziņošanai sabiedrībai vai publiskošanai], ja attiecīgā izmantošana nav nepārprotami atrunāta un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, vai darbu vai citu tiesību objektu izmantošanai saistībā ar aktuālu notikumu reportāžām, ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt;

- d) citātiem, piemēram, kritikas vai apskata nolūkā, ar noteikumu, ka tie attiecas uz darbu vai citu tiesību objektu, kas jau ir likumīgi publicēti, ka ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt, un ka to izmantošana notiek saskaņā ar godprātīgu praksi, un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim;

[..]

5. Šī panta 1., 2., 3. un 4. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus piemēro tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā ar darba vai cita tiesību objekta parasto izmantošanu un nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses.”

Vācijas tiesības

- 8 1965. gada 9. septembra *Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz* (Likums par autortiesībām un blakustiesībām) (*BGBI.* 1965 I, 1273. lpp.; turpmāk tekstā – “*UrhG*”) 50. pantā “Aktuālu notikumu reportāža” ir noteikts:

“Lai informētu par aktuāliem notikumiem, izmantojot apraidi vai līdzīgus tehniskus līdzekļus, laikrakstos, periodiskajos izdevumos un citos iespieddarbos vai ar jebkura cita informācijas nesēja palīdzību, kuros galvenokārt tiek sniegta informācija par dienas notikumiem, kā arī filmās ir atļauts reproducēt, izplatīt un izziņot sabiedrībai darbus, kurus var klausīties un skatīties paziņoto notikumu laikā, ciktāl to attaisno sasniedzamais mērķis.”

- 9 *UrhG* 51. pants “Citāti” ir formulēts šādi:

“Jau publicēta darba reproducēšana, izplatīšana un izziņošana sabiedrībai citēšanas nolūkā ir likumīga, ciktāl izmantošanas apjomu attaisno konkrētais sasniedzamais mērķis. Tostarp ir likumīgi:

1. patstāvīgā zinātniskā darbā iekļaut individuālus darbus pēc to publicēšanas, lai izklāstītu to saturu;
2. pēc darba publicēšanas citēt tā fragmentus patstāvīgā literārā darbā;
3. neatkarīgā skaņdarbā citēt atsevišķus jau publicētā skaņdarba fragmentus.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 10 *V. Beck* laikā, kad iesniedzējtiesa nolēma vērsties Tiesā, bija Bundestāga (Federālais parlaments, Vācija) deputāts kopš 1994. gada. Viņš ir manuskripta, kas attiecas uz krimināltiesību politiku dzimumnoziegumu pret nepilngadīgajiem jomā, autors. Šis manuskripts, izmantojot pseidonīmu, tika publicēts kā raksts 1988. gadā izdotā rakstu krājumā. Šajā publikācijā izdevējs grozīja manuskripta nosaukumu un viens tā teikums tika saīsināts. Ar 1988. gada 5. maija vēstuli autors iesniedza izdevējam sūdzību par to un nesekmīgi aicināja izdevēju šo apstākli skaidri darīt zināmu, piegādājot šo rakstu krājumu. Nākamajos gados *V. Beck*, kritizēts par šajā rakstā ietvertajiem izteikumiem, pastāvīgi atbildēja, ka minētā rakstu krājuma izdevējs ir sagrozījis viņa manuskripta saturu. Vismaz kopš 1993. gada *V. Beck* ir distancējies no šī raksta satura.
- 11 2013. gadā arhīvos veiktajos meklējumos tika atklāts *V. Beck* manuskripts, un tas tika viņam uzrādīts 2013. gada 17. septembrī, kad viņš kandidēja Vācijas parlamenta vēlēšanās. Nākamajā dienā *V. Beck*, lai pierādītu, ka attiecīgā raksta publicēšanas mērķiem izdevējs ir izdarījis grozījumus manuskriptā, darija to pieejamu dažādu laikrakstu redakcijām. Tomēr viņš nav devis savu piekrišanu tam, lai šīs redakcijas publicētu šo manuskriptu un rakstu. Viņš tos turpreti ir publicējis savā tīmekļvietnē, katrā lappusē

pievienojot šādu norādi: “Es distancējos no šī raksta. *Volker Beck*”. Uz attiecīgajā rakstu krājumā publicētā raksta lappusēm turklāt bija šāda norāde: “šī teksta [publicēšana] nav atļauta, un izdevējs to ir sagrozījis, brīvi rediģējot tā virsrakstu un teksta daļas”.

- 12 *Spiegel Online* internetā uztur informācijas portālu “*Spiegel Online*”. 2013. gada 20. septembrī tā publicēja rakstu, kurā tika apgalvots, ka – pretēji *V. Beck* apgalvojumiem – izdevējs nav sagrozījis galveno viņa manuskriptā ietvertu domu un ka tāvad viņš vairākus gadus ir maldinājis sabiedrību. Papildus šim rakstam ar hipersaišu palīdzību bija iespējams lejupielādēt manuskripta un attiecīgajā krājumā publicētā raksta oriģinālās versijas.
- 13 *V. Beck*, vērsoties *Landgericht* (Apgabaltiesa, Vācija), apstrīdēja šī manuskripta un šī raksta pilnīgu tekstu publiskošanu *Spiegel Online* tīmekļvietnē, uzskatot to par autortiesību pārkāpumu. Minētā tiesa apmierināja *V. Beck* prasījumus. Pēc tam, kad *Spiegel Online* apelācijas sūdzība tika noraidīta, tā iesniedza revīzijas sūdzību iesniedzējtiesā.
- 14 Minētā tiesa uzskata, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunkta, tos aplūkojot pamattiesību, it īpaši informācijas brīvības un preses brīvības, gaismā, interpretācija nav acīmredzama. Tā tostarp vēlas noskaidrot, vai šī tiesību norma atstāj rīcības brīvību attiecībā uz tās transponēšanu valsts tiesībās. Šajā ziņā tā norāda, ka saskaņā ar *Bundesverfassungsgericht* (Federālā Konstitucionālā tiesa, Vācija) judikatūru valsts tiesību normas, ar kurām valsts tiesībās tiek transponēta kāda Eiropas Savienības direktīva, principā ir jāvērtē nevis atbilstoši 1949. gada 23. maija *Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland* (Vācijas Federatīvās Republikas pamatlikums) (*BGBI* 1949 I, 1. lpp.) garantētajām pamattiesībām, bet gan tikai atbilstoši Savienības tiesībās garantētajām pamattiesībām, ja šajā direktīvā dalībvalstīm nav atstāta nekāda rīcības brīvība attiecībā uz tās transponēšanu.
- 15 Šajos apstākļos *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
 - “1) Vai Savienības tiesību normas par izņēmumiem no [autortiesībām] vai to ierobežojumiem atstāj rīcības brīvību attiecībā uz to transponēšanu valsts tiesībās atbilstoši Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punktam?
 - 2) Kādā veidā Eiropas Savienības Pamattiesību hartā paredzētās pamattiesības ir jāņem vērā, nosakot tvērumu Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem no autoru ekskluzīvajām tiesībām uz savu darbu reproducēšanu (Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkts) un izziņošanu sabiedrībai, tostarp publiskošanu (Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts), vai minēto tiesību ierobežojumiem?
 - 3) Vai ar informācijas brīvības (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. panta 1. punkta otrais teikums) vai preses brīvības (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. panta 2. punkts) pamattiesībām var attaisnot izņēmumus no autoru ekskluzīvajām tiesībām uz savu darbu reproducēšanu (Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkts) un izziņošanu sabiedrībai, tostarp publiskošanu (Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts), vai minēto tiesību ierobežojumus, kas nav Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punktā paredzētie izņēmumi vai ierobežojumi?
 - 4) Vai ar autortiesībām aizsargātu darbu publiskošana preses uzņēmuma interneta portālā nav jāuzskata par aktuālu notikumu reportāžu, saistībā ar kuru atbilstoši Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētajam otrajam gadījumam nav jāsaņem atļauja, jau tāpēc vien, ka preses uzņēmumam bija iespēja un no viņa saprātīgi varēja sagaidīt, ka tas pirms autora darbu publiskošanas saņems autora atļauju?

- 5) Vai publicēšana nenotiek citēšanas nolūkā atbilstoši Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunktam, ja citēto darbu teksts vai tā daļas netiek nesaraucami integrētas jaunajā tekstā – piemēram, izmantojot rindkopas atkāpes vai zemsvītras piezīmes –, bet gan tiek publiskotas internetā, izmantojot hipersaites, kā līdztekus jaunajam tekstam patstāvīgi aplūkojamas PDF [*Portable Document Format*] datnes?
- 6) Vai, atbildot uz jautājumu, kopš kura brīža darbs Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkta izpratnē jau ir uzskatāms par likumīgi publiskotu, ir jābalstās uz to, vai šis darbs tā konkrētajā formā jau iepriekš ticis publicēts ar autora piekrišanu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 16 Iesākumā ir jānorāda, kā tas izriet no šī sprieduma 14. punkta, ka pirmais jautājums ir saistīts ar situāciju, kurā iesniedzējtiesa, lai atrisinātu strīdu pamatlietā, piemēro tiesību normas attiecībā uz aktuālu notikumu reportāžām un citātiem, kuras ir ietvertas attiecīgi *UrhG* 50. un 51. pantā, ar kuriem transponēti Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunkts.
- 17 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai šī Savienības tiesību norma atstāj dalībvalstīm rīcības brīvību attiecībā uz tās transponēšanu, jo atbilstoši *Bundesverfassungsgericht* (Federālā Konstitucionālā tiesa) judikatūrai valsts tiesību normas, ar kurām ir transponēta kāda Savienības direktīva, principā ir jāvērtē nevis atbilstoši Vācijas Federatīvās Republikas pamatlikumā garantētajām pamattiesībām, bet gan tikai atbilstoši Savienības tiesībās garantētajām pamattiesībām, ja šajā direktīva dalībvalstīm nav atstāta nekāda rīcības brīvība attiecībā uz tās transponēšanu.
- 18 Tātad ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā ietvertās normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās veido pilnīgas saskaņošanas pasākumus.
- 19 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Savienības tiesību pārākuma principu, kas ir Savienības tiesību sistēmas būtiska iezīme, apstāklis, ka dalībvalsts atsaucas uz savām tiesībām, pat konstitucionāla ranga normām, nevar ietekmēt Savienības tiesību iedarbību šīs valsts teritorijā (spriedums, 2013. gada 26. februāris, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 59. punkts).
- 20 Šajā aspektā ir jānorāda, ka, tā kā dalībvalstu veiktā direktīvas transponēšana katrā ziņā atbilst Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 51. pantā paredzētajai situācijai, kad dalībvalstis īsteno Savienības tiesību aktus, šādas transponēšanas gaitā ir jāasniedz Hartā paredzētais pamattiesību aizsardzības līmenis – neatkarīgi no rīcības brīvības, kāda ir dalībvalstīm attiecībā uz šo transponēšanu.
- 21 Tajā pašā laikā tad, kad situācijā, kurā dalībvalsts rīcība nav pilnībā noteikta ar Savienības tiesībām, ar kādu valsts tiesību normu vai pasākumu tiek īstenotas šīs tiesības Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē, valsts iestādes un tiesas var piemērot valsts pamattiesību aizsardzības standartus, ja vien šī piemērošana neaizskar nedz to aizsardzības līmeni, kāds ir paredzēts Hartā, kā to ir interpretējusi Tiesa, nedz arī Savienības tiesību pārākumu, vienotību un efektivitāti (spriedumi, 2013. gada 26. februāris, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 60. punkts, un 2013. gada 26. februāris, *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, 29. punkts).

- 22 Tātad ar Savienības tiesībām ir saderīga situācija, kurā valsts tiesas un iestādes šo piemērošanu padara atkarīgu no iesniedzējtiesas minētā apstākļa, proti, ka direktīvas normas “atstāj rīcības brīvību attiecībā uz to transponēšanu valsts tiesībās”, ja vien šis apstāklis tiek saprasts kā ar minētajām normām veiktās saskaņošanas pakāpe, un šāda piemērošana ir iespējama tikai tiktāl, ciktāl ar šīm normām nav veikta pilnīga saskaņošana.
- 23 Konkrētajā gadījumā ir jānorāda, ka Direktīvas 2001/29 mērķis ir saskaņot tikai dažus autortiesību un blakustiesību aspektus un ka vairākas tās normas turklāt liecina par Savienības likumdevēja nodomu piešķirt dalībvalstīm rīcības brīvību tās īstenošanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 5. marts, *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 57. punkts).
- 24 Kā izriet no Direktīvas 2001/29 32. apsvēruma, tās 5. panta 2. un 3. punktā ir paredzēts izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījums attiecībā uz ekskluzīvajām reproducēšanas tiesībām un tiesībām uz izziņošanu sabiedrībai.
- 25 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka rīcības brīvības, kas ir dalībvalstīm attiecībā uz Direktīvas 2001/29 5. panta 2. vai 3. punktā paredzētā izņēmuma vai ierobežojuma transponēšanu, apjoms ir jāizvērtē katrā konkrētā gadījumā, tostarp atkarībā no šīs normas formulējuma (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 21. oktobris, *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 36. punkts; 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 16. punkts, kā arī 2016. gada 22. septembris, *Microsoft Mobile Sales International* u.c., C-110/15, EU:C:2016:717, 27. punkts; atzinums 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbjiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 116. punkts), jo Savienības likumdevēja paredzētā izņēmumu un ierobežojumu saskaņošanas pakāpe, kā tas atgādināts Direktīvas 2001/29 31. apsvērumā, ir atkarīga no to ietekmes uz iekšējā tirgus pareizu darbību.
- 26 Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzēto otro gadījumu un d) apakšpunktu tajos paredzētie izņēmumi vai ierobežojumi ir saistīti attiecīgi ar “darbu vai citu tiesību objektu izmantošanu saistībā ar aktuālu notikumu reportāžām, ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis, un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt” un “citātiem, piemēram, kritikas vai apskata nolūkā, ar noteikumu, ka tie attiecas uz darbu vai citu tiesību objektu, kas jau ir likumīgi publiskots, ka ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt, un ka to izmantošana notiek saskaņā ar godprātīgu praksi, un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim”.
- 27 Kā izriet no šīs tiesību normas satura, ar to pilnā apmērā netiek saskaņots tajā paredzēto izņēmumu vai ierobežojumu tvērums.
- 28 Proti, pirmkārt, no apstākļa, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā attiecīgi ir izmantoti izteicieni “ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis” un “saskaņā ar godprātīgu praksi un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim”, izriet, ka dalībvalstīm, transponējot šo tiesību normu un piemērojot to īstenojošos valsts tiesību noteikumus, ir ievērojama rīcības brīvība, kas ļauj tām samērot esošās intereses. Otrkārt, šīs direktīvas 5. panta 3. punkta d) apakšpunktā, runājot par gadījumiem, kuros var tikt veikta citēšana, kā par to liecina vārdu “piemēram, kritikas vai apskata nolūkā” lietojums, ir sniegts tikai šādu gadījumu piemēru uzskaitījums.
- 29 Šo rīcības brīvību apstiprina legīslatīvie darbi pirms Direktīvas 2001/29 pieņemšanas. No 1997. gada 10. decembra Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (COM(97) 628, galīgā redakcija) paskaidrojuma raksta attiecībā uz ierobežojumiem, kas tagad būtībā ir paredzēti Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktā, izriet, ka, ņemot vērā to nelielo ekonomisko nozīmīgumu, šie ierobežojumi nebūtu sīki jāaplūko minētajā priekšlikumā, nosakot tikai

minimālos nosacījumus attiecībā uz to piemērošanu, un ka šo izņēmumu vai ierobežojumu piemērošanas nosacījumu detalizēta noteikšana būtu jāatstāj dalībvalstu ziņā, tām ievērojot šajā tiesību normā noteikto ietvaru.

- 30 Neraugoties uz iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, dalībvalstu rīcības brīvība attiecībā uz Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētā otrā gadījuma un d) apakšpunkta īstenošanu ir ierobežota vairākos aspektos.
- 31 Pirmkārt, Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka rīcības brīvība, kas ir dalībvalstīm attiecībā uz minēto Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzēto izņēmumu un ierobežojumu īstenošanu, ir jāizmanto, ievērojot Savienības tiesībās noteiktās robežas, un tas nozīmē, ka dalībvalstis nedrīkst visos gadījumos brīvi noteikt – nesaskaņoti – visus šo izņēmumu un ierobežojumu parametrus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2003. gada 6. februāris, *SENA*, C-245/00, EU:C:2003:68, 34. punkts; 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 104. punkts, un 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 16. punkts; atzinums 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 122. punkts).
- 32 Tiesa tādējādi ir uzsvērusi, ka dalībvalstu iespēja īstenot kādu no Direktīvas 2001/29 2. un 3. pantā paredzēto saskaņoto noteikumu izņēmumiem vai ierobežojumiem ir stingri ierobežota ar Savienības tiesību prasībām (šajā nozīmē skat. atzinumu 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 126. punkts).
- 33 It īpaši dalībvalstis savos tiesību aktos var paredzēt Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā minēto izņēmumu vai ierobežojumu tikai tiktāl, ciktāl tās ievēro visus šajā tiesību normā izklāstītos nosacījumus (pēc analogijas skat. atzinumu 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 123. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 To darot, dalībvalstīm tāpat ir jāievēro vispārējie Savienības tiesību principi, tostarp samērīguma princips, saskaņā ar kuru noteiktajiem pasākumiem ir jābūt piemērotiem izvirzītā mērķa sasniegšanai un tie nedrīkst pārsniegt šī mērķa sasniegšanai nepieciešamo (spriedums, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 105. un 106. punkts).
- 35 Otrkārt, Tiesa ir atgādinājusi, ka rīcības brīvība, kas ir dalībvalstīm, īstenojot Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus, nevar tikt izmantota tā, lai apdraudētu šīs direktīvas mērķus, kas, kā izriet no tās 1. un 9. apsvēruma, ir nodrošināt augstu aizsardzības līmeni par labu autoriem un iekšējā tirgus vienmērīgu darbību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 107. punkts, un 2014. gada 10. aprīlis, *ACI Adam* u.c., C-435/12, EU:C:2014:254, 34. punkts; atzinumu 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 124. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 36 Tajā pašā laikā dalībvalstīm, veicot šo īstenošanu, ir jānodrošina arī šādi noteikto izņēmumu un ierobežojumu lietderīgā iedarbība un jāievēro to mērķis (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 4. oktobris, *Football Association Premier League* u.c., C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 163. punkts, kā arī 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 23. punkts), lai saglabātu taisnīgu līdzsvaru starp dažādu kategoriju tiesību subjektu tiesībām un interesēm un dažādu kategoriju tiesību subjektu un aizsargātu tiesību objektu izmantotāju tiesībām un interesēm, kā tas paredzēts minētās direktīvas 31. apsvērumā.
- 37 Treškārt, rīcības brīvība, kas ir dalībvalstīm attiecībā uz Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzēto izņēmumu un ierobežojumu īstenošanu, ir ierobežota arī ar minētās direktīvas 5. panta 5. punktu, saskaņā ar kuru šādi izņēmumi vai ierobežojumi ir pakļauti trīskāršam nosacījumam, proti, ka šie izņēmumi vai ierobežojumi ir piemērojami tikai dažos īpašos gadījumos, ka tie nav pretrunā

darba parastajai izmantošanai un ka tie nepamatoti neskar autortiesību subjekta likumīgās intereses (atzinums 3/15 (Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem), 2017. gada 14. februāris, EU:C:2017:114, 125. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 38 Visbeidzot, ceturtkārt, kā atgādināts šī sprieduma 20. punktā, Hartā nostiprinātie principi ir piemērojami dalībvalstīm, kad tās īsteno Savienības tiesību aktus. Tātad dalībvalstīm, transponējot Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus, ir jābalstās uz tādu to interpretāciju, kas ļauj nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp dažādām Savienības tiesību sistēmā aizsargātajām pamattiesībām (spriedumi, 2014. gada 27. marts, *UPC Telekabel Wien*, C-314/12, EU:C:2014:192, 46. punkts, un 2018. gada 18. oktobris, *Bastei Lübbe*, C-149/17, EU:C:2018:841, 45. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra; pēc analogijas skat. arī spriedumu, 2013. gada 26. septembris, *IBV & Cie*, C-195/12, EU:C:2013:598, 48. un 49. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 39 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētais otrais gadījums un d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neveido tajos paredzēto izņēmumu vai ierobežojumu tvēruma pilnīgas saskaņošanas pasākumus.

Par trešo jautājumu

- 40 Ar trešo jautājumu, kas būtu jāizskata otrām kārtām, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Hartas 11. pantā paredzētā informācijas brīvība un preses brīvība var attaisnot atkāpi – papildus Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem un ierobežojumiem – no autora ekskluzīvajām reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesībām, kas noteiktas attiecīgi minētās direktīvas 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā.
- 41 Iesākumā ir jānorāda, ka gan no priekšlikuma COM(97) 628, galīgā redakcija, paskaidrojuma raksta, gan no Direktīvas 2001/29 32. apsvēruma izriet, ka šīs direktīvas 5. pantā ietvertais izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījums, kā to vairākkārt ir apstiprinājusi arī Tiesa, ir izsmeļošs (spriedumi, 2016. gada 16. novembris, *Soulier* un *Doke*, C-301/15, EU:C:2016:878, 34. punkts, un 2018. gada 7. augusts, *Renckhoff*, C-161/17, EU:C:2018:634, 16. punkts).
- 42 Kā izriet no Direktīvas 2001/29 3. un 31. apsvēruma, ar šo direktīvu veiktās saskaņošanas mērķis, it īpaši elektroniskā vidē, ir saglabāt taisnīgu līdzsvaru starp autortiesību un blakustiesību subjektu interesēm saistībā ar Hartas 17. panta 2. punktā paredzēto viņu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, no vienas puses, un aizsargāto tiesību objektu izmantotāju interešu un pamattiesību, it īpaši Hartas 11. pantā paredzētās viņu vārda un informācijas brīvības, kā arī vispārējo interešu aizsardzību, no otras puses (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 7. augusts, *Renckhoff*, C-161/17, EU:C:2018:634, 41. punkts).
- 43 Taču mehānismi, kas ļauj rast taisnīgu līdzsvaru starp šīm dažādajām tiesībām un interesēm, ir noteikti pašā Direktīvā 2001/29 tādējādi, ka, no vienas puses, tostarp tās 2.–4. pantā ir paredzētas tiesību subjektu ekskluzīvās tiesības un, no otras puses, tās 5. pantā ir paredzēti šo tiesību izņēmumi un ierobežojumi, kurus dalībvalstis var transponēt vai pat kuri tām ir jātransponē, bet šie mehānismi tomēr ir jākonkretizē šīs direktīvas transponēšanas valsts pasākumos, kā arī valsts iestāžu veiktajā to piemērošanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 29. janvāris, *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, 66. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka pamattiesības, kas tagad ir nostiprinātas Hartā, kuras ievērošanu nodrošina Tiesa, smēlas iedvesmu no dalībvalstīm kopīgām konstitucionālām tradīcijām, kā arī norādēm, ko sniedz starptautiskie tiesību instrumenti cilvēktiesību aizsardzības jomā, kuru sagatavošanā dalībvalstis ir sadarbojušās vai kuriem dalībvalstis ir pievienojušās (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 27. jūnijs, *Parlaments/Padome*, C-540/03, EU:C:2006:429, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 45 Runājot par Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā paredzētajiem izņēmumiem un ierobežojumiem, par kuriem vaicā iesniedzējtiesa, ir jāuzsver, ka tie ir domāti konkrēti tālab, lai dotu priekšroku aizsargāto tiesību objektu lietotāju tiesībām uz vārda brīvību un preses brīvību, kurai ir īpaša nozīme tad, ja tā tiek aizsargāta kā pamatbrīvība, salīdzinājumā ar autora interesēm saglabāt iespēju iebilst pret sava darba izmantošanu, tajā pašā laikā principā nodrošinot šim autoram tiesības uz norādi uz viņa vārdu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 135. punkts).
- 46 Tāpat šī sprieduma 36. un 42. punktā atgādināto taisnīgo līdzsvaru sekmē šīs direktīvas 5. panta 5. punkts, kurā, kā tas ir uzsvērts šī sprieduma 37. punktā, ir prasīts, lai minētās direktīvas 5. panta 1.–4. punktā paredzētie izņēmumi un ierobežojumi būtu piemērojami tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā darba vai cita aizsargāta objekta parastajai izmantošanai un nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses.
- 47 Šajā kontekstā, ja, neraugoties uz šī sprieduma 41. punktā atgādināto skaidro Savienības likumdevēja gribu, katrai dalībvalstij tiktu atļauts ieviest atkāpes no Direktīvas 2001/29 2.–4. pantā paredzētajām ekskluzīvajām autora tiesībām – papildus šīs direktīvas 5. pantā izsmeltošiem uzskaitītajiem izņēmumiem un ierobežojumiem –, tiktu apdraudēta ar minēto direktīvu veiktās autortiesību un blakustiesību saskaņošanas efektivitāte, kā arī ar to sasniedzamais tiesiskās drošības mērķis (spriedums, 2014. gada 13. februāris, *Svensson u.c.*, C-466/12, EU:C:2014:76, 34. un 35. punkts). Proti, no šīs pašas direktīvas 31. apsvēruma skaidri izriet, ka esošajām izņēmumu un ierobežojumu atšķirībām attiecībā uz dažām ierobežotām darbībām bija tieša negatīva ietekme uz iekšējā tirgus darbību autortiesību un blakustiesību jomā un ka tāpēc Direktīvas 2001/29 5. pantā iekļautais izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījums ir vērsts uz to, lai nodrošinātu šo pareizo darbību.
- 48 Turklāt, kā tas izriet no šīs pašas direktīvas 32. apsvēruma, dalībvalstīm šie izņēmumi un ierobežojumi ir jāpiemēro saskanīgi. Taču prasība par šo izņēmumu un ierobežojumu saskanīgu īstenošanu nevarētu tikt nodrošināta, ja dalībvalstis varētu brīvi paredzēt šādus izņēmumus un ierobežojumus papildus Direktīvā 2001/29 skaidri paredzētajiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 12. novembris, *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, 38. un 39. punkts), un turklāt Tiesa jau ir uzsvērusi, ka nevienā Direktīvas 2001/29 normā dalībvalstīm nav paredzēta iespēja paplašināt šādu izņēmumu vai ierobežojumu tvērumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 10. aprīlis, *ACI Adam u.c.*, C-435/12, EU:C:2014:254, 27. punkts).
- 49 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Hartas 11. pantā paredzētā informācijas brīvība un preses brīvība nevar attaisnot atkāpi – papildus Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem un ierobežojumiem – no autora ekskluzīvajām reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesībām, kas noteiktas attiecīgi minētās direktīvas 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā.

Par otro jautājumu

- 50 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai valsts tiesa, veicot samērošanu, kas tai jāveic, starp Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā paredzētajām ekskluzīvajām autora tiesībām, no vienas puses, un aizsargāto tiesību objektu izmantotāju tiesībām, kas paredzētas Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā ietvertajās atkāpes normās, no otras puses, var atteikties no šo pēdējo minēto normu šauras interpretācijas par labu tādai to interpretācijai, kurā pilnībā tiktu ņemta vērā nepieciešamība ievērot Hartas 11. pantā garantēto vārda un informācijas brīvību.
- 51 Kā atgādināts šī sprieduma 38. punktā, dalībvalstīm, transponējot Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus, ir jābalstās uz tādu to interpretāciju, kas ļauj nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp dažādajām Savienības tiesību sistēmā aizsargātajām pamattiesībām.

- 52 Līdz ar to, īstenojot šīs direktīvas transponēšanas pasākumus, dalībvalstu iestādēm un tiesām, kā Tiesa to vairākkārt ir nospriedusi, ir pienākums ne tikai interpretēt savas valsts tiesības atbilstoši šai pašai direktīvai, bet arī nebalstīties uz tādu šīs direktīvas interpretāciju, kas nonāktu konfliktā ar minētajām pamattiesībām vai citiem vispārējiem Savienības tiesību principiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 29. janvāris, *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, 70. punkts; 2014. gada 27. marts, *UPC Telekabel Wien*, C-314/12, EU:C:2014:192, 46. punkts, un 2015. gada 16. jūlijs, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, 34. punkts).
- 53 Ir taisnība, kā to norāda iesniedzējtiesa, ka atkāpe no vispārīga noteikuma principā ir interpretējama šauri.
- 54 Tomēr, lai gan formāli Direktīvas 2001/29 5. panta nosaukums ir “Izņēmumi un ierobežojumi”, ir jānorāda, ka šādi izņēmumi un ierobežojumi paši ietver tiesības par labu darbu vai citu aizsargāto tiesību objektu lietotājiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. septembris, *Eugen Ulmer*, C-117/13, EU:C:2014:2196, 43. punkts). Turklāt šī panta specifisks mērķis, kā atgādināts šī sprieduma 36. punktā, ir nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp tiesību subjektu tiesībām un interesēm, kas pašas ir interpretējamās plaši (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 16. novembris, *Soulier* un *Doke*, C-301/15, EU:C:2016:878, 30. un 31. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra), no vienas puses, un darbu vai aizsargāto tiesību objektu lietotāju tiesībām un interesēm, no otras puses.
- 55 No tā izriet, ka Direktīvas 2001/29 5. pantā paredzēto izņēmumu un ierobežojumu interpretācijai, kā atgādināts šī sprieduma 36. punktā, ir jāļauj nodrošināt to lietderīgu iedarbību un ievērot to mērķi, un šī prasība ir īpaši svarīga tad, ja šie izņēmumi un ierobežojumi – kā tas ir Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktā minēto izņēmumu un ierobežojumu gadījumā – ir vērsti uz to, lai garantētu pamatbrīvību ievērošanu.
- 56 Šajā kontekstā, pirmkārt, ir jāpiebilst, ka tiesību uz intelektuālo īpašumu aizsardzība patiešām ir paredzēta Hartas 17. panta 2. punktā. Tajā pašā laikā ne no šīs tiesību normas, ne no Tiesas judikatūras nekādi neizriet, ka šādas tiesības būtu neaizskaramas un ka to aizsardzība tādēļ būtu jānodrošina absolūti (spriedumi, 2011. gada 24. novembris, *Scarlet Extended*, C-70/10, EU:C:2011:771, 43. punkts; 2012. gada 16. februāris, *SABAM*, C-360/10, EU:C:2012:85, 41. punkts, un 2014. gada 27. marts, *UPC Telekabel Wien*, C-314/12, EU:C:2014:192, 61. punkts).
- 57 Otrkārt, šī sprieduma 45. punktā ir atgādināts, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) un d) apakšpunkts ir domāti, lai dotu priekšroku aizsargāto tiesību objektu lietotāju tiesībām uz vārda brīvību un preses brīvību, kas garantētas Hartas 11. pantā. Šajā ziņā ir jānorāda, ka, ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītajā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (turpmāk tekstā – “ECPAK”) garantētajām tiesībām, Hartas 52. panta 3. punkta mērķis ir nodrošināt nepieciešamo saskaņotību starp tajā ietvertajām tiesībām un atbilstošajām ECPAK garantētajām tiesībām, tomēr negatīvi neietekmējot Savienības tiesību un Eiropas Savienības Tiesas autonomiju (pēc analogijas skat. spriedumus, 2016. gada 15. februāris, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 47. punkts, un 2018. gada 26. septembris, *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie* (Apelācijas sūdzības apturošā iedarbība), C-180/17, EU:C:2018:775, 31. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Hartas 11. pantā ir ietvertas tiesības, kas atbilst ECPAK 10. panta 1. punktā garantētajām tiesībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 14. februāris, *Buivids*, C-345/17, EU:C:2019:122, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 58 Kā izriet no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, samērojot autortiesības un tiesības uz vārda brīvību, minētā tiesa it īpaši ir uzsvērusi nepieciešamību ņemt vērā, ka “diskursa” vai attiecīgās informācijas veidam ir īpaša nozīme, tostarp saistībā ar politiskajām debatēm vai debatēm, kas skar vispārējo interešu jautājumus (šajā nozīmē skat. ECT spriedumu, 2013. gada 10. janvāris, *Ashby Donald* u.c. pret Franciju, CE:ECHR:2013:0110JUD003676908, 39. punkts).

59 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka valsts tiesai, veicot samērošanu, kas tai jāveic, ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus, starp Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā paredzētajām ekskluzīvajām autora tiesībām, no vienas puses, un aizsargāto tiesību objektu izmantotāju tiesībām, kas paredzētas šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā ietvertajās atkāpes normās, no otras puses, ir jābalstās uz tādu šo normu interpretāciju, kura, ievērojot to formulējumu un saglabājot to lietderīgo iedarbību, būtu pilnībā saderīga ar Hartā garantētajām pamattiesībām.

Par ceturto jautājumu

60 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētais otrais gadījums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību normu, ar kuru minētajā noteikumā paredzētā izņēmuma vai ierobežojuma piemērošana tiek ierobežota, to attiecinot tikai uz gadījumiem, kad atļaujas lietot aizsargāto darbu aktuālu notikumu reportāžai iepriekšēja pieprasīšana nav saprātīgi iespējama.

61 Kā atgādināts šī sprieduma 26. punktā, Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir iespēja paredzēt izņēmumus attiecībā uz šīs direktīvas 2. un 3. pantā paredzētajām tiesībām vai to ierobežojumus tad, ja runa ir par darbu vai citu aizsargātu tiesību objektu izmantošanu saistībā ar aktuālu notikumu reportāžām, ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt.

62 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas prasībām, gan no vienlīdzības principa izriet, ka Savienības tiesību normas, tādas kā Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkts, teksts, kurā nav nekādas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām tās satura un tvēruma noskaidrošanas nolūkā, parasti visā Savienībā ir interpretējams autonomi un vienveidīgi (spriedums, 2010. gada 21. oktobris, *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

63 Iesākumā ir jānorāda, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētā otrā gadījuma formulējumā nav ietverta nekāda prasība par to, ka pirms aizsargātā darba reproducēšanas vai izziņošanas sabiedrībai būtu jāsaņem tiesību subjekta piekrišana.

64 Proti, ievērojot atrunu par to, ka tiek norādīts avots un ka šī darba izmantošana notiek tiktāl, ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis, tajā paredzētais izņēmums vai ierobežojums prasa vienīgi, lai šī izmantošana notiktu “saistībā ar aktuālu notikumu reportāžām”.

65 Tā kā Direktīvā 2001/29 nav sniegta šī formulējuma definīcija, tas ir jāinterpretē atbilstoši tā ierastajai nozīmei ikdienas valodā, tajā pašā laikā ņemot vērā kontekstu, kādā tas tiek izmantots, un ar tiesisko regulējumu, kura daļu tas veido, īstenojamos mērķus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 19. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

66 Runājot, pirmkārt, par Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētā otrā gadījuma formulējumu, vispirms ir jānorāda, ka šajā tiesību normā paredzētā “reportāžas” darbība ir saprotama kā darbība, ar kuru tiek sniegta informācija par kādu aktuālu notikumu. Lai gan paziņojums par šādu notikumu pats par sevi neveido reportāžu par to, tomēr vārds “reportāža” tā ierastajā nozīmē neprasa, lai izmantotājs detalizēti analizētu šādu notikumu.

67 Tālāk – reportāžai ir jāattiecas uz “aktuālu notikumu”. Šajā ziņā, kā norāda iesniedzējtiesa, ir jāsecina, ka aktuāls notikums ir notikums, attiecībā uz kuru reportāžas laikā pastāv sabiedrības interese informācijas sniegšanā.

- 68 Visbeidzot Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā ir prasīts, lai tiktu norādīts avots, tajā skaitā aizsargāta darba autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt, un lai attiecīgā izmantošana tiktu veikta tikai tiktāl, “ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis”, tātad lai tas atbilstu samērīguma principam. No tā izriet, ka aizsargāta darba izmantošanai nav jāpārsniedz tas, kas ir nepieciešams izvirzītā informācijas sniegšanas mērķa īstenošanai.
- 69 Konkrētajā gadījumā iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai manuskripta un rakstu krājumā publicētā raksta oriģinālo versiju publicēšana – pilnā apjomā un bez norādēm uz *V. Beck* distancēšanos no šo dokumentu satura – bija nepieciešama izvirzītā informācijas sniegšanas mērķa īstenošanai.
- 70 Otrkārt, runājot par Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunkta kontekstu, ir jāuzsver, ka šī norma ir saistīta ar informācijas izplatīšanu, ko veic ziņu mediji, lai apmierinātu sabiedrības ieinteresētību informācijā par aktuāliem notikumiem, un tas izriet tostarp, no vienas puses, no formulējuma, kas izmantots šajā tiesību normā, kurā pirmajā minētajā gadījumā ir konkrēti norādīts uz reproducēšanu presē, kā arī uz rakstu publicēšanu par aktuālām tēmām, un, no otras puses, no robežām, ko Savienības likumdevējs noteicis attiecīgā darba vai aizsargātā tiesību objekta izmantošanai, kurai ir jānotiek tikai tiktāl, “ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis”.
- 71 Taču aktuāla notikuma īstenošanās parasti – un it īpaši informācijas sabiedrībā – prasa, lai ar to saistītā informācija varētu tikt izziņota ātri, un līdz ar to tā būtu grūti savienojama ar prasību par autora piekrišanas iepriekšēju iegūšanu, kas varētu izrādīties pārāk sarežģīta vai pat kavēt savlaicīgu nozīmīgās informācijas sniegšanu sabiedrībai.
- 72 Treškārt, runājot par Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā paredzētā izņēmuma vai ierobežojuma lietderīgās iedarbības saglabāšanu, ir jāatgādina, ka tā mērķis ir veicināt Hartas 11. pantā garantētās informācijas brīvības un preses brīvības īstenošanu, un Tiesa jau vairākkārt ir atgādinājusi, ka demokrātiskā sabiedrībā un tiesiskā valstī preses misija liek nodrošināt, ka tā var informēt sabiedrību bez ierobežojumiem, izņemot tos, kas ir strikti nepieciešami (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 113. punkts).
- 73 Ja no aizsargātā darba izmantotāja tiktu prasīts, lai viņš lūdz atļauju no tiesību subjekta tad, kad tas ir saprātīgi iespējams, tiktu pārkāpta prasība, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā paredzētajam izņēmumam vai ierobežojumam, ja ir īstenojušies šīs normas piemērošanas nosacījumi, ir jāļauj izmantot aizsargāto darbu bez jebkādas tiesību subjekta atļaujas.
- 74 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētais otrais gadījums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību normu, ar kuru minētajā noteikumā paredzētā izņēmuma vai ierobežojuma piemērošana tiek ierobežota, to attiecinot tikai uz gadījumiem, kad saprātīgi nav iespējama iepriekšēja atļaujas pieprasīšana aizsargāta darba izmantošanai aktuālu notikumu reportāžai.

Par piekto jautājumu

- 75 Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā minētais “citātu” jēdziens ietver atsauci, izmantojot hipersaiti, uz datni, kas var tikt aplūkota patstāvīgi.
- 76 Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunktu dalībvalstis var paredzēt izņēmumus vai ierobežojumus šīs direktīvas 2. un 3. pantā paredzētajām ekskluzīvajām reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesībām, ja runa ir par citātiem, kas ir veikti, piemēram, kritikas vai apskata nolūkā, ar noteikumu, ka tie attiecas uz darbu vai citu aizsargātu tiesību objektu, kas jau ir likumīgi publiskots, ka ir norādīts avots, tostarp autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt, un ka to izmantošana notiek saskaņā ar godprātīgu praksi un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim.

- 77 Ņemot vērā, ka Direktīvā 2001/29 nav sniegta nekāda termina “citāts” definīcija, saskaņā ar šī sprieduma 65. punktā atgādināto Tiesas pastāvīgo judikatūru šī termina nozīme un tvērums ir jānosaka atbilstoši tā ierastajai nozīmei ikdienas valodā, tajā pašā laikā ievērojot kontekstu, kādā tas tiek lietots, un ar tiesisko regulējumu, kura daļu tas veido, īstenojamos mērķus.
- 78 Runājot par termina “citāts” ierasto nozīmi ikdienas valodā, ir jānorāda, ka citēšanas būtiskās iezīmes ir tās, ka lietotājs, kurš nav autors, izmanto kādu darbu vai, biežāk, izvilkumu no kāda darba, lai ilustrētu izteikumu, aizstāvētu viedokli vai arī pieļautu intelektuālu konfrontāciju starp šo darbu un minētā lietotāja izteikumiem. Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka jautājumam, vai citāts ir veikts saistībā ar darbu, kas ir aizsargāts ar autortiesībām, vai, tieši pretēji, kāda ar šādām tiesībām neaizsargāta objekta ietvaros, nav nozīmes (spriedums, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 136. punkts).
- 79 Kā būtībā to ir uzsvēris ģenerālvokāts savu secinājumu 43. punktā, aizsargāta darba izmantotājam, kas vēlas atsaukties uz izņēmumu attiecībā uz citēšanu, līdz ar to noteikti ir jāizveido tieša un cieša saikne starp citēto darbu un viņa paša pārdomām un tādējādi jāļauj šāda intelektuāla konfrontācija ar citas personas darbu, jo Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunktā šajā ziņā ir precizēts, ka citāta nolūkam tostarp ir jābūt kritikai vai apskatam. No tā izriet arī, ka citētā darba izmantošanai ir jābūt kā palīgīdzeklim salīdzinājumā ar minētā lietotāja izteikumiem, un turklāt saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 5. punktu aizsargāta darba citēšanas apjoms nevar būt tāds, kas būtu pretrunā darba vai cita aizsargāta tiesību objekta parastajai izmantošanai vai nepamatoti skartu tiesību subjekta likumīgās intereses.
- 80 Tajā pašā laikā nedz Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkta formulējums, nedz jēdziens “citāts”, kāds tas aprakstīts šī sprieduma 78. un 79. punktā, neprasa, lai citētais darbs tiktu nesaraucami – piemēram, izmantojot rindkopas atkāpes vai reproducēšanu zemsvītras piezīmēs – iekļauts objektā, kurā tas tiek citēts, jo šāda citēšana varētu izpausties arī kā hipersaites uz šo darbu iekļaušana.
- 81 Šāda iespēja atbilst kontekstam, kurā iekļaujas šī tiesību norma, jo Direktīva 2001/29 konkrēti attiecas uz autortiesību tiesisko aizsardzību iekšējā tirgū, liekot īpašu uzsvāru uz informācijas sabiedrību, kā tas atgādināts tās 1. panta 1. punktā. Kā Tiesa vairākkārt ir uzsvērusi, hipersaites veicina raitu interneta darbību, kuram ir īpaša nozīme saistībā ar Hartas 11. pantā garantēto vārda brīvību un informācijas brīvību, kā arī viedokļu un informācijas apmaiņu šajā tīklā, kuram ir raksturīga neskaitāma informācijas daudzuma pieejamība (spriedumi, 2016. gada 8. septembris, *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, 45. punkts, un 2018. gada 7. augusts, *Renckhoff*, C-161/17, EU:C:2018:634, 40. punkts).
- 82 Šāda interpretācija turklāt nav pretrunā Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunktā paredzētā izņēmuma attiecībā uz citēšanu mērķim, kas, kā Tiesa jau ir nospriedusi, ir vērsts uz to, lai panāktu taisnīgu līdzsvaru starp darba vai cita aizsargāta tiesību objekta izmantotāju tiesībām uz vārda brīvību un autoriem piešķirtajām reproducēšanas tiesībām, kā arī uz to, lai nepieļautu, ka autoram piešķirtās ekskluzīvās reproducēšanas tiesības radītu šķērsli iespējai publicēt, izmantojot citātus, jau publiskota darba izvilkumus, tiem pievienojot komentārus vai kritiku (spriedums, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 120. un 134. punkts).
- 83 Neraugoties uz šiem apsvērumiem un tā kā konkrētajā gadījumā iesniedzējtiesa norāda, ka *V. Beck* manuskripts un raksts tika publiskoti internetā, izmantojot hipersaites, kā datnes, kas var tikt aplūkotas patstāvīgi, ir jāuzsver, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkts tā piemērošanas mērķiem prasa, kā tas atgādināts šī sprieduma 76. punktā, lai attiecīgā izmantošana tiktu veikta “saskaņā ar godprātīgu praksi un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim”, un līdz ar to šī manuskripta un šī raksta izmantošanai citēšanas mērķiem nebūtu jāpārsniedz attiecīgā citāta mērķa sasniegšanai nepieciešamais.

- 84 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz piekto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā minētais “citātu” jēdziens ietver atsauci, izmantojot hipersaiti, uz datni, kas var tikt aplūkota patstāvīgi.

Par sesto jautājumu

- 85 Ar sesto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka darbs ir uzskatāms par jau likumīgi publiskotu gadījumā, ja šis darbs, kāds tas atveidots konkrēti, iepriekš ir ticis publicēts ar autora piekrišanu.
- 86 Kā izriet no Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkta, izņēmums attiecībā uz citēšanu ir piemērojams tikai ar nosacījumu, ka attiecīgais citāts attiecas uz jau likumīgi publiskotu darbu.
- 87 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka ar izteicienu “mise à la disposition du public d’une œuvre” Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkta franču valodas redakcijā ir jāsaprot fakts, ka šis darbs ir padarīts pieejams sabiedrībai, un šo interpretāciju apstiprina ne vien frāze “made available to the public”, bet arī frāze “der Öffentlichkeit zugänglich gemacht”, ko vienādi lieto minētā panta angļu un vācu valodas redakcijā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 128. punkts).
- 88 Saistībā ar jautājumu, vai darbs jau ir publiskots “likumīgi”, Tiesa ir uzsvērusi, ka, ciktāl ir izpildīti pārējie Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunktā paredzētie nosacījumi, par likumīgiem ir uzskatāmi tikai citāti no darba, kas jau ir likumīgi darīts pieejams sabiedrībai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 127. punkts).
- 89 Tādējādi ir jāsecina, ka darbs vai darba daļa jau ir tikuši likumīgi publiskoti, ja tie ir tikuši darīti pieejami sabiedrībai ar tiesību subjekta atļauju vai atbilstoši piespiedu licencei, vai arī saskaņā ar tiesību aktos paredzētu atļauju.
- 90 Konkrētajā gadījumā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai *V. Beck* darbs var tikt uzskatīts par tādu, kas jau ir likumīgi publiskots tad, kad viņa manuskripts tika publicēts 1988. gadā kā raksts krājumā, ievērojot, ka pirms tā publicēšanas šī rakstu krājuma izdevējs ir veicis nelielus grozījumus šajā manuskriptā. Tā vēlas zināt, vai šāda likumīga publiskošana ir notikusi, *V. Beck* savā tīmekļvietnē publicējot šos dokumentus, kuriem ir pievienotas norādes par distancēšanos.
- 91 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka tieši valsts tiesai – konkrētās tās izskatāmās lietas gaismā un ņemot vērā visus lietas apstākļus – ir jāizlemj, vai darbs ir ticis likumīgi publiskots (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 28. punkts).
- 92 Pamatlietā iesniedzējtiesai it īpaši ir jāpārbauda, vai izdevējam laikā, kad tas sākotnēji publicēja *V. Beck* manuskriptu kā rakstu krājumā, ar līgumu vai kā citādi bija piešķirtas tiesības veikt attiecīgos redakcionālos grozījumus. Noliedzošas atbildes gadījumā būtu jāsecina, ka, nepastāvot tiesību subjekta piekrišanai, darbs, kāds tas ticis publicēts minētajā rakstu krājumā, nebija publiskots likumīgi.
- 93 Tajā pašā laikā šķiet, ka *V. Beck* manuskriptu un rakstu pats autortiesību subjekts vēlāk publicēja savā tīmekļvietnē. Iesniedzējtiesa tomēr norāda, ka šo dokumentu publikācijai *V. Beck* tīmekļvietnē bija pievienota piezīme, kas izvietota pa diagonāli katrā minēto dokumentu lappusē, par viņa distancēšanos no šo dokumentu satura. Tādējādi šīs publicēšanas laikā šie paši dokumenti ir tikuši likumīgi publiskoti tikai tiktāl, ciktāl tiem bija pievienotas minētās norādes par distancēšanos.

- 94 Katrā ziņā, ņemot vērā šī sprieduma 83. punktā jau atgādinātos apsvērumus, Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkta piemērošanas mērķiem iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai manuskripta un attiecīgajā krājumā publicētā raksta oriģinālversiju publicēšana, neiekļaujot norādes par *V. Beck* distancēšanos no šo dokumentu satura, atbilst godprātīgai praksei un ir attaisnota ar konkrētā citāta mērķi.
- 95 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz sesto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka darbs ir uzskatāms par tādu, kas jau ir likumīgi publiskots, ja šis darbs, kā tas konkrēti ir atveidots, iepriekš ir ticis darīts pieejams sabiedrībai ar tiesību subjekta atļauju vai atbilstoši piespiedu licencei, vai arī saskaņā ar tiesību aktos paredzētu atļauju.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 96 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētais otrais gadījums un d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neveido tajos paredzēto izņēmumu vai ierobežojumu tvēruma pilnīgas saskaņošanas pasākumus.
- 2) Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantā nostiprinātā informācijas brīvība un preses brīvība nevar attaisnot atkāpi – papildus Direktīvas 2001/29 5. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem un ierobežojumiem – no autora ekskluzīvajām reproducēšanas un izziņošanas sabiedrībai tiesībām, kas noteiktas attiecīgi minētās direktīvas 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā.
- 3) Valsts tiesai, veicot samērošanu, kas tai jāveic, ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus, starp Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā un 3. panta 1. punktā paredzētajām ekskluzīvajām autora tiesībām, no vienas puses, un aizsargāto tiesību objektu izmantotāju tiesībām, kas paredzētas šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā otrajā gadījumā un d) apakšpunktā ietvertajās atkāpes normās, no otras puses, ir jābalstās uz tādu šo normu interpretāciju, kura, ievērojot to formulējumu un saglabājot to lietderīgo iedarbību, pilnībā ir saderīga ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartā garantētajām pamattiesībām.
- 4) Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētais otrais gadījums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību normu, ar kuru minētajā noteikumā paredzētā izņēmuma vai ierobežojuma piemērošana tiek ierobežota, to attiecinot tikai uz gadījumiem, kad saprātīgi nav iespējama iepriekšēja atļaujas pieprasīšana aizsargāto darbu izmantošanai aktuālu notikumu reportāžai.
- 5) Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā minētais “citātu” jēdziens ietver atsauci, izmantojot hipersaiti, uz datni, kas var tikt aplūkota patstāvīgi.

- 6) Direktīvas 2001/29 5. panta 3. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka darbs ir uzskatāms par tādu, kas jau ir likumīgi publiskots, ja šis darbs, kā tas konkrēti ir atveidots, iepriekš ir ticis darīts pieejams sabiedrībai ar tiesību subjekta atļauju vai atbilstoši piespiedu licencei, vai arī saskaņā ar tiesību aktos paredzētu atļauju.

[Paraksti]